

Brüssel, 26.2.2020
COM(2020) 70 final

2020/0030 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta

SELETUSKIRI

Euroopa Liidu toimimise lepingus on sätestatud, et liikmesriigid käsitlevad oma majanduspoliitikat ja edendavad tööhõivet ühise huvi küsimusena ning kooskõlastavad oma tegevust nõukogus. Lepinguga on ette nähtud, et nõukogu peab vastu võtma tööhõivesuunised (artikkel 148), ning täpsustatud, et need peavad olema kooskõlas majanduspoliitika üldsuunistega (artikkel 121).

Majanduspoliitika üldsuunised jäävad kehtima pikemaks perioodiks, kuid tööhõivesuunised tuleb koostada igal aastal. Need suunised võeti esimest korda koos (koondpakett) vastu 2010. aastal, et toetada strateegiat „Euroopa 2020“. Koondsuunised jäid samaks kuni 2014. aastani. Muudetud koondsuunised võeti vastu 2015. aastal. 2018. aastal viidi tööhõivesuunised vastavusse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 2017. aasta novembris välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetega; eesmärk oli juhtida reforme riikide tasandil ja olla suunanäitajaks uuendatud lähenemisprotsessil kogu Euroopas. Suuniseid 2019. aastal ei muudetud. Lisaks sellele, et need suunised määravad liikmesriikide poliitika kooskõlastamise ulatuse ja suuna, koostatakse nende alusel ka vastavate valdkondade riigipõhised soovitusel. Tööhõivesuunised esitatakse koos majanduspoliitika üldsuunistega nõukogu otsusena liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (koondsuuniste II osa).

Liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniseid on muudetud, et võtta neis arvesse iga-aastase jätkusuutliku majanduskasvu strateegia nelja mõõdet ja eelkõige keskkonnakestlikkuse mõõdet, narratiivi tugeva sotsiaalse Euroopa ehitamisest õiglase ülemineku jaoks ning ÜRO kehtliku arengu eesmärgi.

Muudetud tööhõivesuunised on järgmised.

Suunis 5. Tööjõunõudluse suurendamine

Suunis 6. Tööjõupakkumise edendamine ning tööhõivele, oskustele ja pädevustele juurdepääsu parandamine

Suunis 7. Tööturgude toimimise parandamine ja sotsiaaldialoogi tulemuslikumaks muutmine

Suunis 8. Kõigi jaoks võrdsete võimaluste edendamine, sotsiaalse kaasatuse toetamine ja vaesuse vastu võitlemine

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 148 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust⁴

ning arvestades järgmist:

- (1) Liikmesriigid ja liit peavad välja arendama kooskõlastatud strateegia tööhõive kohta ning eelkõige kvalifitseeritud, koolitatud ja kohanemisvõimelise tööjõu ja majanduse arengule reageerivate tööturgude edendamise kohta, et täita Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 sätestatud eesmärk saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress, tasakaalustatud majanduskasv ning kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamine. Liikmesriigid peavad käsitama tööhõive edendamist ühist huvi pakkuva valdkonnana ja kooskõlastama nõukogus oma sellealased meetmed, võttes samas arvesse tööturu osapoolte kohustustega seotud riigisiseseid tavaid.
- (2) Liit peab võitlema sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendama sotsiaalset õiglust ja kaitset, samuti seisma naiste ja meeste võrddõiguslikkuse, põlvkondade solidaarsuse ja lapse õiguste kaitse eest. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 9 peab liit oma poliitika ja meetmete kindlaksmääramisel ja rakendamisel arvesse võtma kõrge tööhõivemäära edendamise, piisava sotsiaalkaitse tagamise, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse ja koolituse kõrge tasemega seotud nõudeid.
- (3) Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepinguga (edaspidi „ELi toimimise leping“) on liit välja töötanud majandus- ja tööhõivepoliitika koordineerimise vahendid ning neid rakendanud. Käesolevad liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised ning liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuunised, mis on esitatud nõukogu soovitus (EL) 2015/1184,⁵ on osa neist vahenditest ja moodustavad koondsuunised. Nende alusel suunatakse poliitika elluviimist liikmesriikides ja liidus, võttes arvesse liikmesriikide

¹ ELT C ..., ..., lk

² ELT C ..., ..., lk

³ ELT C ..., ..., lk

⁴ ELT C ..., ..., lk

⁵ Nõukogu 14. juuli 2015. aasta soovitus (EL) 2015/1184 liikmesriikide ja Euroopa Liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta (ELT L 192, 18.7.2015, lk 27).

vastastikust sõltuvust. Sellest tulenevad Euroopa ja liikmesriikide kooskõlastatud poliitikameetmed ja reformid peaksid moodustama sobiva kestliku üldise majandus- ja tööhõivepoliitika, mis omakorda peaks tekitama positiivset ülekanduvat mõju.

- (4) Tööhõivepoliitika suunised on kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga, kehtivate liidu õigusaktidega ja mitmesuguste liidu algatustega, sh nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta,⁶ nõukogu 15. veebruari 2016. aasta soovitus, mis käsitleb pikaajaliste töötute integreerimist tööturule,⁷ nõukogu 19. detsembri 2016. aasta soovitus oskuste täiendamise meetmete kohta,⁸ nõukogu 15. märtsi 2018. aasta soovitus kvaliteetse ja tõhusa õpipoisiõppe Euroopa raamistiku kohta,⁹ nõukogu 22. mai 2018. aasta soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes,¹⁰ nõukogu 22. mai 2019. aasta soovitus kvaliteetsete alusharidus- ja lapsehoiusteemide kohta¹¹ ning nõukogu 8. novembri 2019. aasta soovitus, milles käsitletakse juurdepääsu sotsiaalkaitsele¹².
- (5) Euroopa poolaasta koondab need mitmesugused vahendid majandus- ja tööhõivepoliitika lõimitud mitmepoolse koordineerimise ja järelevalve üldiseks raamistikuks. Euroopa poolaastasse on keskkonnakestlikkuse, tootlikkuse, õigluse ja stabiilsuse poole püüdlemisel lõimitud ka Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtted, mille alla kuulub tugev koostöö sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna ja muude sidusrühmadega. Sellega toetatakse kestliku arengu eesmärkide saavutamist¹³. Liidu ja liikmesriikide tööhõive- ja majanduspoliitika peaks käima käsikäes Euroopa üleminekuga kliimaneutraalsele, keskkonnakestlikule ja digitaalsele majandusele, ning sellega tuleks samal ajal parandada konkurentsivõimet, edendada innovatsiooni, sotsiaalset õiglust ja võrdseid võimalusi ning võidelda ebavõrdsuse ja piirkondlike erinevuste vastu.
- (6) Kliimamuutused ja keskkonnaga seotud probleemid, üleilmastumine, digiüleminek ja demograafilised muutused muudavad Euroopa majandust ja ühiskonda. Liit ja selle liikmesriigid peaksid tegema koostööd, et tulemuslikult tegeleda nende struktuursete teguritega ja vajaduse korral kohandada olemasolevaid süsteeme, tunnistades liikmesriikide majanduse ja tööturgude ning nendega seotud poliitika tihedat vastastikust sõltuvust. Selleks tuleb nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil võtta kooskõlastatud, ulatuslikke ja tulemuslikke poliitikameetmeid kooskõlas ELi toimimise lepinguga ja liidu sätetega majandusjuhtimise kohta. Selliste poliitikameetmetega tuleks hoogustada kestlikke investeeringuid ning võtta uuendatud kohustus viia ellu asjakohaselt järjestatud struktuurireformid, mis parandavad tootlikkust, majanduskasvu, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, ülespoole suunatud lähenemist, vastupanuvõimet ning eelarvepoliitiliste kohustuste täitmist. Neis tuleks ühendada pakkumise ja nõudlusega seotud meetmed, võttes samal ajal arvesse nende keskkonna- ja tööhõivealast ning sotsiaalset mõju.
- (7) Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on allkirjastanud institutsioonide ühise teadaande Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta¹⁴. Sambasse on koondatud

⁶ ELT C 120, 26.4.2013, lk 1.

⁷ ELT C 67, 20.2.2016, lk 1.

⁸ ELT C 484, 24.12.2016, lk 1.

⁹ ELT C 153, 2.5.2018, lk 1.

¹⁰ ELT C 189, 4.6.2018, lk 1–13.

¹¹ ELT C 189, 5.6.2019, lk 4–14.

¹² ELT C 387, 15.11.2019, lk 1–8.

¹³ ÜRO resolutsioon A/RES/70/1.

¹⁴ ELT C 428, 13.12.2017, lk 10.

kakskümmend põhimõtet ja õigust, et toetada hästi toimivaid ja õiglaseid tööturget ja sotsiaalhoolekande süsteeme; need on jaotatud kolme kategooriasse: võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused ning sotsiaalkaitse ja kaasatus. Need põhimõtted ja õigused suunavad meie strateegiat ning tagavad, et kliimanetraalsusele, keskkonnakestlikkusele ja digitaaltehnoloogiale minnakse üle ning demograafilised muutused toimuvad sotsiaalselt ausatel ja õiglastel alustel. Sammas on võrdlusraamistik, mille alusel jälgida liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalnäitajaid, edendada riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi reforme ning sobitada tänapäeva majanduses kokku sotsiaal- ja turuküsimused, muu hulgas ka sotsiaalmajanduse edendamise kaudu.

- (8) Tööturureformide, sealhulgas riikide palgakujundusmehhanismide reformide puhul tuleks järgida riigi sotsiaaldialoogi pidamise tavaid ning võimaldada põhjalikult arvesse võtta sotsiaalmajanduslikke küsimusi, sealhulgas seda, kuidas parandada kestlikkust, konkurentsivõimet, innovatsiooni, töökohtade loomist, elukestva õppe ja koolituspoliitikat, töötingimusi, haridust ja oskusi, rahvatervist ning reaaltulu.
- (9) Liikmesriigid ja liit peaksid tagama, et muutused toimuvad ausatel ja sotsiaalselt õiglastel alustel ning tugevdavad püüdlusi kaasava ja vastupanuvõimelise ühiskonna suunas, kus inimesed on kaitstud ja suudavad muutusi ette näha ja nendega toime tulla ning kus nad saavad ühiskonnas ja majanduses aktiivselt osaleda. Mis tahes vormis diskrimineerimise vastu tuleks välja astuda. Kõigile tuleks tagada juurdepääs ja võimalused ning vähendada tuleks (ka laste) vaesust ja sotsiaalset tõrjutust, tagades eelkõige tööturu ja sotsiaalkaitse süsteemide hea toimimise ning kõrvaldades hariduse omandamise, koolituse saamise ja tööturul osalemise takistused, sealhulgas investeerides alusharidusse ja lapsehoidu. Õigeaegne ja võrdne juurdepääs taskukohastele tervishoiuteenustele, sealhulgas ennetavatele ja tervise edendamise meetmetele on vananevas ühiskonnas eriti oluline. Tuleks paremini ära kasutada puuetega inimeste potentsiaali majanduskasvu ja sotsiaalsesse arengusse panustamisel. Sedavõrd, kuidas liidu töökohtadel juurduvad uued majandus- ja ärimudelid, muutuvad ka töösuhted. Liikmesriigid peaksid tagama, et uutest töövormidest tulenevate töösuhete puhul säiliks ja tugevneks Euroopa sotsiaalmudel.
- (10) Koondsuunised peaksid olema aluseks riigipõhiste soovitustele, mida nõukogu võib liikmesriikidele esitada. Liikmesriigid peaksid kõigiti kasutama Euroopa Sotsiaalfond+-i ja muid liidu fonde, sealhulgas õiglase ülemineku fondi ja InvestEU fondi, et soodustada tööhõivet, sotsiaalseid investeringuid, sotsiaalset kaasatust ja juurdepääsetavust ning edendada tööjõu täiend- ja ümberõppe võimalusi, elukestvat õpet ning kvaliteetset haridust ja koolitust kõigile, sealhulgas digikirjaoskust ja muid digioskusi. Olgugi et koondsuunised on adresseeritud liikmesriikidele ja liidule, tuleks neid rakendada koostöös kõigi liikmesriigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutustega, tehes tihedalt koostööd parlamentide, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna esindajatega.
- (11) Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee peaksid kooskõlas oma vastavate aluslepingust lähtuvate volitustega jälgima, kuidas tööhõivepoliitika suuniseid võetakse asjaomase poliitika rakendamisel arvesse. Nimetatud komiteed ning teised majandus- ja sotsiaalpoliitika koordineerimises osalevad nõukogu ettevalmistavad asutused peaksid tegema tihedat koostööd. Tuleks jätkata Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelist poliitikadialoogi, eelkõige liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste osas.
- (12) Sotsiaalkaitsekomiteega on konsulteeritud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Võetakse vastu liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised, mis on esitatud lisas. Nimetatud suunised on osa koondsuunistest.

Artikkel 2

Liikmesriigid võtavad lisas esitatud suuniseid arvesse oma tööhõivepoliitikas ja reformikavades, millest antakse aru vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikele 3.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*